

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **A.E. (poprzednio: D.)**

uniewinnionej od popełnienia czynu z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 17 maja 2017 r.

zażalenia oskarżycielki posiłkowej B. B. na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt VI Ka .../16 o odmowie przywrócenia terminu zawitego do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt VI Ka .../16, na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

postanowił:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 13 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w G. ogłosił wyrok w sprawie o sygn. akt VI Ka/16 dotyczącej A.E. (poprzednio: D.). Podczas ogłaszania wyroku nie była obecna prawidłowo zawiadomiona oskarżycielka posiłkowa, był natomiast obecny jej pełnomocnik z wyboru (k. 1171).

Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku został złożony przez pełnomocnika oskarżycielki w dniu 21 grudnia 2016 r. (k. 1173).

Zarządzeniem z dnia 22 grudnia 2016 r. Przewodniczący VI Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w G., działający z upoważnienia Prezesa tego Sądu, odmówił przyjęcia powyższego wniosku jako złożonego po terminie (k. 1174).

Wnioskiem złożonym w dniu 5 stycznia 2017 r. oskarżycielka posiłkowa wystąpiła o przywrócenie jej terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Potwierdziła, że ustanowiony przez nią pełnomocnik uchybił terminowi zawitemu do złożenia tego wniosku, jednak w jej ocenie było to przekroczenie „nieznaczne”. Wskazała, że przeszkodą do stawiennictwa na rozprawie odwoławczej, jak również do osobistego złożenia w przepisany termin wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, był jej stan zdrowia. Nie złożyła więc tego wniosku bez swojej winy (k. 1175 -1176). Do wniosku o przywrócenie terminu dołączyła kserokopie: zaświadczenia od lekarza sądowego z 15 grudnia 2016 r. wydanego na potrzeby innego postępowania Sądu Okręgowego w G. (sygn. akt I C .../15), w świetle którego jej stawiennictwo na rozprawie jest możliwe po 10 stycznia 2017 r. (zapewne omyłkowo wskazano w treści dokumentu „po 10 stycznia 2016 r.”, choć z daty jego wystawienia wynika, że musiało tutaj jednoznacznie chodzić o datę „10 stycznia 2017 r.”); zaświadczenia z dnia 13 grudnia 2016 r. wydanego przez lekarza psychiatrę prowadzącego indywidualną praktykę, z którego wynika, że B. B. „pozostaje pod stałą opieką tut. gabinetu od 22 grudnia 2011 r.”; zaświadczeń ZUS-ZLA stwierdzających jej niezdolność do pracy w dniach 18 listopada 2016 r. – 13 grudnia 2016 r. oraz 14 grudnia 2016 r. – 10 stycznia 2017 r. (k. 1177-1180). Składając przedmiotowy wniosek oskarżycielka dopełniła czynności, która miała zostać dokonana, a więc złożyła także wniosek o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego.

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w G. odmówił uwzględnienia wniosku i przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt VI Ka .../16 (k. 1185).

We własnym zażaleniu na to postanowienie oskarżycielka posiłkowa zarzuciła: 1) obrazę art. 126 k.p.k. poprzez zaniechanie ustalenia, że uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku nastąpiło bez jej winy, oraz 2) błąd w ustaleniach faktycznych wyrażający się w błędnym przyjęciu, że przywrócenie terminu uchybionego z winy pełnomocnika nie uzasadnia przywrócenia stronie terminu, ponieważ każda czynność pełnomocnika

wywołuje skutki dla reprezentowanego, w tym także niekorzystne, natomiast zaniechano ustalenia, czy stan zdrowia psychicznego oskarżycielki, szczegółowo opisany w zażaleniu, stanowi przesłankę do przywrócenia jej ww. terminu zawitego. Podnosząc powyższe, wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem (k. 1189-1191).

W odpowiedzi na zażalenie obrońca wniosła o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie od oskarżycielki posiłkowej kosztów postępowania za instancję odwoławczą (k. 1197-1198).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie oskarżycielki posiłkowej musiało prowadzić do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W pełni trafny jest wyrażony przez Sąd Okręgowy pogląd, iż zaniechanie wykonania czynności przez pełnomocnika, w tym uchybienie terminowi do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku, nie uzasadnia restytucji tego terminu, chociażby ten, którego pełnomocnik reprezentuje, nie ponosił żadnej w tym winy. Pogląd ten wynika z rozróżnienia istoty obowiązków i uprawnień, jakie w świetle ustawy ciążyą na obrońcy oskarżonego oraz na pełnomocniku strony. Kwestia ta nie budzi wątpliwości w rzetelnie przywołanym przez Sąd *meriti* orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. m.in. postanowienia: z dnia 10 września 2008 r., III KZ 86/08, LEX nr 449101; z dnia 26 października 2005 r., III KZ 47/05, OSNwSK 2005/1/1953; z dnia 28 maja 1997 r., V Kz 45/97, Prok i Pr. – orz. 1997, nr 3, poz. 3), a także zyskała aprobatę w doktrynie (zob. m.in. Z. Doda, J. Grajewski, Karnoprocesowe orzecznictwo Sądu Najwyższego, PS 1997, nr 11-12, s. 72-73 i cyt. tam literatura). Ponieważ czynność wybranego przez stronę pełnomocnika jest traktowana jak czynność samej strony, nie ma znaczenia powód, dla którego pełnomocnik nie wykonał zleconej mu czynności procesowej.

Powyższe nie przesądza jednak o niezasadności pozostałych argumentów zaprezentowanych w zażaleniu. Sąd Okręgowy skoncentrował swoją uwagę jedynie na wyżej zaznaczonej kwestii, natomiast całkowicie pominął rozważenie przyczyn niezachowania terminu zawitego przez samą oskarżycielkę posiłkową. B. B. we wniosku o przywrócenie terminu przedstawiła argumentację mającą

przemawiać za tym, że niedotrzymanie przez nią terminu zawitego nastąpiło ze względu na stan jej zdrowia (k. 1175 - 1176), na potwierdzenie czego dołączyła stosowaną dokumentację medyczną. Z uzasadnienia wniosku wynika jednoznacznie, że gdyby stan zdrowia oskarżycielce na to pozwalał, niezależnie od pełnomocnika stawiałaby się na rozprawę a „później zgodnie z pouczeniem, w terminie złożyłaby wniosek o uzasadnienie i doręczenie wyroku”. Sfera ta nie została przez Sąd Okręgowy oceniona przez pryzmat art. 126 § 1 k.p.k., przy uwzględnieniu wyводу oskarżycielki zamieszczonego we wniosku o przywrócenie terminu oraz w kontekście dołączonej przez nią do tego wniosku dokumentacji medycznej. Powinno to więc nastąpić w dalszym toku postępowania, w trakcie ponownego badania zarysowanej wyżej kwestii incydentalnej.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

kc